

EcologieWerkt

**Nader Onderzoek Beschermde soorten Wet natuurbescherming
Veluweweg 5, Waarland**

Rapport

Nader Onderzoek Beschermde soorten Wet natuurbescherming

Locatie : Veluweweg 5, Waarland
Datum : 28 september 2022

Ecoloog : R. Eisenga
Email : Ruurd@ecologiewerkt.nl
www.ecologiewerkt.nl
Telefoon : 06-41826415

Opdrachtgever : Dhr. P. de Goede.
Verlaat 25
1704JN Heerhugowaard
Email : piet@pietdegoede.nl

© EcologieWerkt: Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd, opgeslagen in een geautomatiseerd bestand en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, elektronisch of anderszins zonder voorafgaande, schriftelijke toestemming van de uitgever.

Samenvatting

In opdracht van dhr. P. de Goede is in het voorjaar en najaar van 2022 een nader ecologisch onderzoek uitgevoerd aan het plangebied op het adres Veluweweg 5 te Waarland. De voorgenomen plannen voorzien de sloop van de huidige opstal om op deze locaties drie woonhuizen te realiseren.

Deze samenvatting beschrijft de belangrijkste resultaten en conclusies van het onderzoek. Voor de volledigheid verwijzen wij u ook naar hoofdstuk 6 Conclusie en aanbevelingen.

Vleermuizen

Tijdens de veldbezoeken in het voorjaar/zomer worden twee soorten vleermuis waargenomen: de Gewone Dwergvleermuis en de Laatvlieger. Het betrof steeds langs vliegende individuen die kort foeragerend aanwezig waren rondom het plangebied. Er zijn in het plangebied geen zomer- of kraamverblijfplaatsen vastgesteld.

In het najaar werden minder exemplaren van opnieuw alleen de Gewone dwergvleermuis en de Laatvlieger waargenomen. Bij beide bezoeken was er slechts zeer sporadisch sprake van een sociaal geluid wat kan duiden op een paarverblijf. Het sociale geluid was echter steeds in de vlucht en de aanwezigheid van vleermuizen steeds maar kort. Er werd niet herhaaldelijk geroepen vanuit een vaste locatie. Hierdoor kan worden uitgesloten dat het plangebied een functie heeft als paarverblijf. Zwermende dieren zijn ook niet waargenomen waardoor kan worden uitgesloten dat het plangebied een functie heeft als (massa)winterverblijf.

Er is geen ontheffing van de wet natuurbescherming nodig om de werkzaamheden uit te kunnen voeren.

Gierzwaluw

Er zijn in het plangebied geen nestlocaties van Gierzwaluwen vastgesteld. Waarland kent een klein aantal Gierzwaluwen. In het plangebied nestelen geen Gierzwaluwen. Eén paartje broedt in de nok van het huis links van het plangebied. De aanvliegroute naar deze nestlocatie verdwijnt door de nieuwbouwplannen. Deze nestlocatie bevindt zich in binnen de invloedssfeer van de ontwikkelplannen en zal verloren gaan als de plannen worden uitgevoerd. Het plangebied zelf kan door nestmogelijkheden te realiseren in de nieuwbouw een functie voor Gierzwaluwen krijgen in de toekomst.

Er is een ontheffing van de Wet natuurbescherming nodig om de werkzaamheden uit te kunnen voeren.

Huismus

Er zijn in het plangebied vijf nesten van huismussen vastgesteld. In het plangebied zijn ten tijde van het onderzoek op diverse plekken zingende mannetjes aangetroffen, ook werden exemplaren met voedsel en nestmateriaal gezien. Alle toegangen van nesten in het plangebied bevinden zich in de goot, de nesten bevinden zich onder de dakpannen. In de nieuwbouw moet gecompenseerd worden met nestmogelijkheden voor Huismussen.

Er is een ontheffing van de Wet natuurbescherming nodig om de werkzaamheden uit te kunnen voeren.

1. Inhoudsopgave

2.	Inleiding	5
2.1	Aanleiding	5
2.2	Doel van het onderzoek	5
2.3	Leeswijzer	5
3.	Opzet van het onderzoek	6
3.1	Onderzoeksgebied	6
3.2	Onderzoeksmethodiek Vleermuizen	6
3.3	Onderzoeksmethodiek Gierzwaluw	8
3.4	Onderzoeksmethodiek Huismus	9
4.	Resultaten	11
4.1	Resultaten Vleermuis	11
4.2	Resultaten Gierzwaluw	12
4.3	Resultaten Huismus	13
5.	Effectbeoordeling	15
5.1	Vleermuizen	15
5.2	Gierzwaluw	15
5.3	Huisumus	15
6.	Conclusie	16
6.1	Vleermuizen	16
6.2	Gierzwaluw	16
6.3	Huisumus	16
7.	Literatuur en bronvermelding	17
	Bijlage I Aanbevelingen natuurvriendelijk bouwen	18

2. Inleiding

2.1 Aanleiding

Dhr. P. de Goede is voornemens het pand aan de Veluweweg 5 te Waarland af te breken en op deze locatie drie woningen te bouwen.

Voordat een ruimtelijke ingreep uitgevoerd kan worden, moet bepaald worden of de uitvoering invloed kan hebben op beschermde soorten en/of gebieden. Hiervoor is het noodzakelijk te bepalen of er sprake is van de aanwezigheid van beschermde soorten of gebieden in, of in de nabijheid van het plangebied. In dit kader is een onderzoek opgestart om te bepalen of er sprake is van overtreding van de Wet natuurbescherming. Het onderhavige rapport beschrijft de bevindingen en conclusie van dit nader onderzoek.

2.2 Doel van het onderzoek

Het doel is nader te onderzoeken of:

- in het plangebied of binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden verblijfplaatsen of nesten van beschermde soorten aanwezig zijn;
- de ingreep een effect heeft op de mogelijk aanwezige beschermde soorten;
- er maatregelen nodig zijn om een negatief effect op beschermde soorten te voorkomen of te verzachten;
- ontheffing van de Wet natuurbescherming benodigd is.

2.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 is de aanleiding en het doel van het onderzoek besproken en in hoofdstuk 3 wordt het onderzoeksgebied en de gebruikte methodiek behandeld. Vervolgens worden de resultaten in hoofdstuk 4 uiteengezet. In hoofdstuk 5 is de effectbepaling weergegeven waarbij de resultaten van het nader onderzoek worden gespiegeld aan de verbodsbepalingen in de Wet natuurbescherming. Hoofdstuk 6 geeft de conclusie weer. Tot slot wordt een overzicht van de geraadpleegde literatuur gepresenteerd. In bijlage I worden suggesties gegeven voor natuurvriendelijk bouwen.

3. Opzet van het onderzoek

3.1 Onderzoeksgebied

Het plangebied (figuur 1) bestaat uit een aantal geschakelde panden. Aan de straatzijde betreft het een langgerekt pand van twee verdiepingen inclusief een schuin pannendak. Aan de achterzijde zijn gebouwwolumes aangebouwd die of een schuin dak met golfplaten als dakbedekking hebben (foto voorblad).

Figuur 1: In Geel het plangebied in de omgeving

3.2 Onderzoeksmethodiek Vleermuizen

Bij het uitvoeren van dit onderzoek naar het voorkomen van beschermde vleermuissoorten en de functionaliteit van het leefgebied is gewerkt volgens de richtlijnen die zijn opgesteld door de provincies (Kennisdocumenten, BIJ12) en het landelijk vastgestelde vleermuisprotocol (Gegevensautoriteit Natuur, Zoogdiervereniging en Netwerk Groene Bureaus, 2021).

Het vleermuisonderzoek heeft plaats gevonden met behulp van batdetectors type Elekon Batlogger M met opnameapparatuur waarmee het mogelijk is de ultrasone geluiden van vleermuizen hoorbaar te maken. In de avond en de vroege ochtend, wanneer vleermuizen het meest actief zijn, kunnen daarmee verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden binnen een plangebied of een landschap worden vastgesteld.

In de QuickScan kan de Laatvlieger niet uitgesloten worden, daarom zijn in het voorjaar (onderzoek naar zomer- en kraamverblijven) drie veldbezoeken uitgevoerd. In het najaar (onderzoek naar winter- en paarverblijven) zijn twee veldbezoeken gebracht aan het plangebied. Een overzicht van de veldbezoeken is weergegeven in tabel 1.

Tabel 1: Veldbezoeken vleermuizen en weersomstandigheden (bron: buienradar.nl)

Bezoek	Datum	Tijd	Zonsondergang/ opgang	Weersomstandigheden	Aantal onderzoekers
1	03-06-2022	21:51 tot 00:30	21:56	Droog, 15°, wind 4bft NO, helder	2
2	04-06-2022	02:20 tot 05:20	05:20	Droog, 11°, wind 3bft NO, helder	2
3	29-06-2022	22:01 tot 00:10	22:08	Droog 18°, wind 2bft N, helder	2
4	20-08-2022	21:25 tot 01:00	20:57	Droog, 17°, wind 3bft ZW, helder	1
5	20-09-2022	20:50 tot 22:50	19:45	Droog, 12°, wind 0bft NO, helder	1

Het onderzoek is uitgevoerd door ecologen J. Bouwmeester, R. Bouwmeester en R. Eisenga.

De onderzoeksinspanning is bepaald aan de hand van de uitkomst van de door Van der Goes en Groot uitgevoerde QuickScan (22 november 2021) kenmerk QS2021-292. Hieruit is gebleken dat ruimte is achter een aantal goten en ruimte onder het overstek en dakpannen (figuur 2).

*Figuur 2: In geel de kanten van het pand die geschikte openingen voor vleermuizen en Gierzwaluwen bevatten
In blauw geschikte locaties voor Huismussen*

Het vleermuisprotocol stelt dat in het donker 75% van het onderzoeksgebied te overzien moet zijn, anders moet een extra waarnemer worden ingezet totdat hier wel aan voldaan is. Op basis hiervan is de onderzoeksinspanning bepaald. Hierbij zijn strategische locaties (figuur 3) bepaald om zodoende voldoende zicht over het onderzoeksgebied te krijgen. Zodat tijdens ieder veldbezoek op alle potentiële verblijfplaatsen zicht was en opnames zijn gemaakt. Alle potentiële verblijfplaatsen zijn voor nagenoeg 100% zichtbaar geweest. De looproutes voor het najaarsonderzoek (figuur 4) gaan langs de potentiële verblijfplaatsen, waar steeds gedurende een periode is gepost teneinde mogelijke winter- en paarverblijven vast te kunnen stellen of uit te sluiten.

Figuur 3: Paarse ster: Strategisch gekozen locaties waarnemers (voorjaar/zomer)

Figuur 4: Looproute in paars (najaar)

3.3 Onderzoeksmethodiek Gierzwaluw

Bij het uitvoeren van dit onderzoek naar het voorkomen van Gierzwaluwen en de functionaliteit van het leefgebied is gewerkt volgens de richtlijnen die zijn opgesteld door de provincies (Kennisdocumenten, BIJ12) in combinatie met de soortinventarisatieprotocollen van het Netwerk Groene Bureaus.

Het nader onderzoek naar Gierzwaluwen dient plaats te vinden tussen 15 mei en 15 juli, waarbij de periode tussen 1 juni en 15 juli het meest geschikt is. Voor 1 juni zijn nog niet alle vogels terug uit Afrika en na 15 juli zijn de eerste jongen in de veel gevallen alweer uitgevlogen. Tussen 15 mei en 15 juli dienen drie bezoeken uitgevoerd te worden onder gunstige weersomstandigheden (droog en geen harde wind). Tussen de drie bezoeken moet minimaal 10 dagen zitten en één van deze drie bezoeken moet plaats vinden tussen 20 juni en 7 juli, dit is de periode waarin de meeste jongen aanwezig zijn op het nest. Verder moet het onderzoek twee uur voor zonsopgang tot zonsondergang uitgevoerd worden, waarbij is gebleken dat tussen 21:00 en 22:30 doorgaans de meeste activiteit plaats vindt. Eén onderzoek (bezoek 2) is met 8 dagen ertussen uitgevoerd, reden hiervoor was de uitstekende weersomstandigheden op dat moment en de weersonzekerheid wanneer het met 10 dagen ertussen zou zijn uitgevoerd. Er zijn tijdens bezoek 2 twee nesten vastgesteld in het naastgelegen pand, deze minimale afwijking van het protocol heeft geen negatief effect gehad op de resultaten van het onderzoek.

Het Gierzwaluwonderzoek heeft plaats gevonden met behulp van verrekijkers van het merk Swarovski waarmee het mogelijk is de Gierzwaluwen goed te volgen. Doordat deze kijkers lichtsterk zijn functioneren zij ook nog goed in de schemering. Rond zonsondergang, wanneer broedende vogels terugkeren naar het nest, kan zo worden vastgesteld waar zich nestlocaties bevinden.

Het nader onderzoek is uitgevoerd door ecologen J. Bouwmeester, R. Bouwmeester en R. Eisenga. Tabel twee geeft de bezoeken weer, evenals het tijdstip en de weersomstandigheden.

Tabel 2: Onderzoek momenten Gierzwaluw en weersomstandigheden (bron: buienradar)

Bezoek	Datum	Tijd	Zonsondergang/ opgang	Weersomstandigheden	Aantal onderzoekers
1	03-06-2022	19:00 tot 22:30	21:56	Droog, 15°, wind 4bft NO, helder	2
2	11-06-2022	20:00 tot 22:30	22:00	Droog, 22°, wind 2bft W, bewolkt	2
3	29-06-2022	20:00 tot 22:30	22:08	Droog 18°, wind 2bft N, helder	2

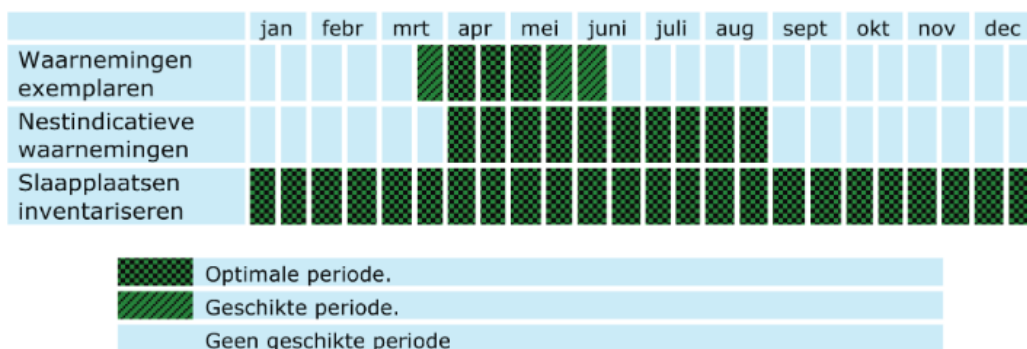
3.4 Onderzoeksmethodiek Huismus

Bij het uitvoeren van dit onderzoek naar het voorkomen van Huismus en de functionaliteit van het leefgebied is grotendeels volgens de richtlijnen gewerkt die zijn opgesteld door de provincies (Kennisdocumenten, BIJ12) in combinatie met de soortinventarisatieprotocollen van het Netwerk Groene Bureaus.

De benodigde onderzoeksinspanning is afhankelijk van de periode van uitvoering. Twee veldbezoeken zijn voldoende in de *optimale* periode van 1 april tot en met 15 mei of er kunnen vier veldbezoeken uitgevoerd worden in de *geschikte* periode 10 maart tot 1 april en 16 mei tot 20 juni. De inventarisatie moet bij voorkeur aan een aantal voorwaarden voldoen:

- Gunstige weersomstandigheden (b.v. geen regen, harde wind en/of kou)
- Op geluidsluwe momenten
- Op geschikte momenten op de dag (tussen 1 à 2 uur na zonsopkomst en 1 à 2 uur voor zonsondergang, met een activiteitspiek in de ochtend)
- Met een tussenperiode van minimaal 10 dagen.

Figuur 5 geeft weer welke periode geschikt zijn voor onderzoek naar Huismussen in correlatie met verschillende functies. De nestindicatieve waarneming loopt ook na 20 juni nog door, echter is de periode van 10 maart tot 20 juni de *optimale* en *geschikte* periode voor Huismus onderzoek omdat zij dan het meest actief zijn. Wanneer onderzocht wordt of en waar er nestlocaties aanwezig zijn moet er minimaal één van de volgende drie zaken tussen 10 maart en 20 juni worden waargenomen; een zingend mannetje, een paartje Huismussen bij een potentiële nestplaats of paring, balts-, of ander nestgedrag zoals slepen met nestmateriaal.

Figuur 5: Geschiktheid van periode voor verschillende inventarisatiemethoden (bron: Bij12 – Kennisdocument Huismus)

Het nader onderzoek is uitgevoerd door ecologen R. Bouwmeester en R. Eisenga. Tabel 3 geeft de bezoeken weer, evenals het tijdstip en de weersomstandigheden. Het onderzoek kon aanvangen op 29 mei. Dit is na de *optimale* periode die loopt tot 15 mei. Het protocol schrijft tot 15 mei twee bezoeken voor, na deze periode volgt de *geschikte* periode waarbij vier bezoeken worden voorgeschreven. Gekozen is om vijf bezoeken uit te voeren in plaats van de voorgeschreven vier, waarbij de voorgeschreven tussenliggende periode per bezoek van 10 dagen is losgelaten teneinde voor 20 juni (dus binnen de geschikte periode) 5 bezoeken te kunnen afleggen. Er is gekozen om op verschillende tijdstippen voor 20 juni in totaal vijf maal een bezoek te brengen aan het plangebied. In totaal zijn vijf bezoeken gebracht waarvan twee met twee onderzoekers. Ook is ruim de tijd genomen tijdens de bezoeken, namelijk 7 uur onderzoekstijd.

Het nader onderzoek is uitgevoerd door ecologen J. Bouwmeester en R. Eisenga. Tabel drie geeft de bezoeken weer, evenals het tijdstip en de weersomstandigheden.

Tabel 3: Onderzoek momenten huismus en weersomstandigheden (bron: buienradar)

Bezoek	Datum	Tijd	Zonsondergang/ opgang	Weersomstandigheden	Aantal onderzoekers
1	29-05-2022	06:05 tot 07:05	05:25	Droog, 7°, wind 2bft NW, bewolkt	1
2	03-06-2022	20:00 tot 22:30	21:56	Droog, 15°, wind 2bft NO, helder	2
3	04-06-2022	05:15 tot 06:15	05:20	Droog 11°, wind 3bft NO, helder	2
4	11-06-2022	20:00 tot 22:00	22:00	Droog, 22°, wind 2bft W, bewolkt	1
5	17-06-2022	05:25 tot 06:25	05:15	Droog 11°, wind 3bft NO, helder	1

4. Resultaten

In dit hoofdstuk zullen de resultaten van de veldbezoeken besproken worden per soortgroep. Binnen de soortgroepen zullen de bijzonderheden van de bezoeken besproken worden om zo een compleet beeld te schetsen van de situatie in het plangebied.

4.1 Resultaten Vleermuis

De zicht- en audio waarnemingen van de uitgevoerde bezoeken worden hieronder per bezoek uiteengezet. De onderzochte vleermuissoorten en bijbehorende functies zijn weergegeven in tabel 4. Er zijn (vrijwel) geen kraamverblijven van de Ruige Dwergvleermuis bekend in Nederland, de vrouwtjes van deze soort trekken naar Oost-Europa voor de kraamperiode. Om deze reden hoeft dit niet onderzocht te worden.

Tabel 4: Overzicht van de onderzochte functies (blauw) per vleermuissoort

Soort / functie	Zomer	Kraam	Paar	Winter	Foerageergebied
Gewone dwergvleermuis					
Ruige dwergvleermuis					
Laatvlieger					

Bezoek 1 03-06-2022 Avondbezoek zomer- en kraamverblijf

De eerste Gewone dwergvleermuis wordt langs vliegend waargenomen om 22:31. Daarna wordt af en toe een passerende Gewone dwergvleermuis waargenomen. Geen andere soorten. Geen uitvliegers.

Bezoek 2 04-06-2022 Ochtendbezoek zomer- en kraamverblijf

Er is weinig tot geen activiteit van vleermuizen. De laatste Gewone dwergvleermuis passeert om 04:35. Geen andere soorten. Geen invliegende exemplaren.

Bezoek 3 29-06-2022 Avondbezoek zomer- en kraamverblijf

Opnieuw nauwelijks activiteit rondom het plangebied. Eerste Gewone dwergvleermuis wordt waargenomen om 22:33, er wordt deze keer ook een Laatvlieger waargenomen om 22:44. Het betreft steeds langs vliegende exemplaren. Er worden geen uitvliegende dieren waargenomen.

Bezoek 4 20-08-2022 Avondbezoek paarverblijf en winterzwermen

Er is niet veel activiteit. Om 22:33 passeert een Laatvlieger. Eén gewone dwergvleermuis foerageert kort rond het plangebied. Hier komt vanaf 00:00 af en toe een sociaal geluid bij. De baltsvlucht stopt vanaf 00:38. Baltsgeluid wordt niet geïsoleerd vanuit een vaste locatie gehoord. Er is geen paarverblijf in het plangebied aanwezig. Er is geen sprake van zwermende dieren, een (massa) winterverblijf kan worden uitgesloten.

Bezoek 5 20-09-2022 Avondbezoek paarverblijf en winterzwermen

Er is af en toe één gewone dwergvleermuis kort foeragerend aanwezig. Af en toe wordt ook sociaal geluid gehoord in de vlucht. Dit duidt op een baltsvlucht. Baltsgeluid wordt niet geïsoleerd vanuit een vaste locatie gehoord. Er is geen paarverblijf in het plangebied aanwezig. Er is geen sprake van zwermende dieren, een (massa) winterverblijf kan worden uitgesloten.

Conclusie vleermuizen

Er zijn in het plangebied geen verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig. Er wordt door Gewone dwergvleermuizen steeds kort gefoerageerd in het plangebied, met name het grasveld in het noordelijke deel.

Het betreft geen essentieel foerageergebied, hiervoor zijn enkele argumenten:

- Er is voldoende foerageergebied in de directe omgeving van het plangebied;
- De Gewone dwergvleermuis is kortstondig en niet bij alle bezoeken aanwezig;
- De ontwikkelplannen voorzien in drie woningen met flinke tuinen, wat nieuw foerageergebied oplevert.

Er is geen ontheffing van de Wet natuurbescherming nodig om de ontwikkelplannen uit te voeren.

4.2 Resultaten Gierzwaluw

Waarland herbergt een kleine populatie Gierzwaluwen. Tijdens ieder veldbezoek zijn Gierzwaluwen, steeds rond de 10 exemplaren. Deze vlogen hoog maar daalde ook 'gierend' af om over de woningen te scheren. Vastgesteld is dat twee paartjes broeden in het woonhuis op het adres Veluweweg 3, dat ten noorden van het plangebied ligt. Het grasveld in het noorden van het plangebied wordt door de Gierzwaluwen gebruikt om de aan te vliegen naar de nestlocaties. Op dit deel van het plangebied is het voornemen te gaan bouwen. Dit zal de aanvliegroute onderbreken en de nestlocaties zullen hoogstwaarschijnlijk verloren gaan (figuur 6).

Bezoek 1 03-06-2022

Er zijn negen exemplaren aanwezig boven Waarland. Af en toe dalen er twee gierend af. Een paar heeft een broedlocatie achter de kantpannen van het woonhuis op Veluweweg 3. Er zijn geen broedlocaties in het plangebied. De aanvliegroute voor het paartje dat broedt in het pand Veluweweg 3 wordt door de ontwikkelplannen waarschijnlijk doorbroken.

Bezoek 2 11-06-2022

Er vliegen 10 exemplaren boven het dorp. In het huis op adres Veluweweg 3 wordt naast het eerder genoemde paartje nog een broedpaar vastgesteld. Er zijn geen broedlocaties in het plangebied. De aanvliegroute voor beide paartjes die nestelen in het buurhuis wordt doorbroken.

Bezoek 3 29-06-2022

Er een groep van 12 exemplaren boven het plangebied. Er nestelen geen dieren in het plangebied. De twee nesten op adres Veluweweg 3 zijn nog bezet.

Conclusie Gierzwaluw

Het plangebied heeft geen directe functie voor Gierzwaluwen, zij nestelen er niet. Door de ontwikkelplannen wordt de aanvliegroute voor de twee paartjes Gierzwaluw die op adres Veluweweg 3 broeden doorbroken. Zij kunnen na de ontwikkelplannen het nest niet meer bereiken, deze nestlocaties zullen verloren gaan (figuur 6).

Er is een ontheffing van de Wet natuurbescherming nodig om de ontwikkelplannen uit te voeren.

Figuur 6: Links Geel: beide broedlocaties op adres Veluweweg 3, ten noorden van het plangebied.
 Rood: de zone die onderdeel uitmaakt van het plangebied en die wordt gebruikt als aanvliegroute naar de
 broedlocaties
 Rechts Rode pijlen de twee broedlocaties op Veluweweg 3

4.3 Resultaten Huismus

Tijdens alle veldbezoeken zijn Huismussen waargenomen in en rondom het plangebied. De aanwezige Huismussen in Waarland zijn zingend, baltsend en met nestmateriaal of voedsel gezien.

Het plangebied zelf is in totaal vijf keer bezocht voor het onderzoek naar Huismussen, er is 7 uur onderzoek gedaan. Tijdens deze bezoeken zijn er vijf broedlocaties van de Huismus in het plangebied vastgesteld (figuur 7).

Bezoek 1 29-05-2022

Bij aankomst vijf zingende mannetjes. In de goot boven raam 1, 2, 4, 5 en 6. Twee exemplaren worden slepend met nestmateriaal gezien. Boven raam 6 is een constant zingend mannetje aanwezig. Raam 4, mannetje lost vrouwtje af op nest. Raam vijf 5 vrouwtje lost mannetje af. Groepje van 12 HM aanwezig op de stoep. Vijf mannetjes, 2 vrouwtjes, 5 juveniel. Los van de zingende exemplaren.

Bezoek 2 03-06-2022

Laat een zelfde beeld zien als het eerste bezoek. Vijf nestlocaties in gebruik.

Bezoek 3 04-06-2022

Laat een zelfde beeld zien als het eerste bezoek. Eén paartje net rechts van bord, Bij het derde en vierde raam zingend mannetje

Bezoek 4 *11-06-2022*

Laat een zelfde beeld zien als het eerste bezoek. Vijf nestlocaties in gebruik.

Bezoek 5 *17-06-2022*

Laat een zelfde beeld zien als het eerste bezoek. Zingend mannetje in de goot boven het vijfde raam en boven het tweede raam, bedelende jongen hoorbaar boven de voordeur.

Conclusie Huismus

Het plangebied heeft een functie voor de Huismus. Van vijf paartjes is vastgesteld dat zij een nest hebben onder de dakpannen aan de straatzijde van het pand. In het niet bewoonde deel (figuur 7).

Er is een ontheffing van de Wet natuurbescherming nodig om de ontwikkelplannen uit te voeren.

Figuur 7: Rode pijlen geven nestlocaties Huismus aan

5. Effectbeoordeling

In dit hoofdstuk worden de resultaten van het onderzoek per soortgroep getoetst aan de verbodsbepalingen in de Wet natuurbescherming (Wnb). Op deze manier wordt bepaald of het noodzakelijk is een ontheffing van de Wet natuurbescherming aan te vragen.

5.1 Vleermuizen

Hier onder in tabel 5 wordt per functie die een gebied kan vervullen voor vleermuizen of er een ontheffing noodzakelijk is. Het gaat om de functies; verblijfplaatsen (zomer-, kraam-, paar- of winterverblijven) en foerageergebied.

Tabel 5: Overzicht van de functies van het plangebied voor vleermuizen

Soort	Zomer	Kraam	Paar	Winter	Foerageergebied
Gewone dwergvleermuis	Nee	Nee	Nee	Nee	Niet essentieel
Ruige dwergvleermuis	Nee		Nee	Nee	Nee
Laatvlieger	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee

Verblijfplaatsen

In artikel 3.5, vierde lid, van de Wnb is opgenomen dat het verboden is voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van o.a. vleermuizen te beschadigen of te vernielen. Tevens is het verboden dieren opzettelijk te verstoren. Binnen het plangebied zijn geen verblijfplaatsen van Vleermuizen aangetroffen.

Een ontheffing voor vleermuizen om overtreding van de verbodsbepalingen in de Wnb te voorkomen is niet nodig.

5.2 Gierzwaluw

Het plangebied wordt door Gierzwaluwen niet gebruikt om te nestelen. De twee broedlocaties in het naastgelegen pand Veluweweg 3 worden waarschijnlijk onbruikbaar omdat de voorgenomen ontwikkelplannen de aanvliegroute naar deze nestlocaties doorbreekt. Er is voor Gierzwaluwen een ontheffing van de Wet natuurbescherming noodzakelijk.

5.3 Huismus

Het plangebied wordt door Huismussen gebruikt om te nestelen. Er zijn vijf broedlocaties vastgesteld.

Er is voor Huismussen een ontheffing van de Wet natuurbescherming noodzakelijk.

6. Conclusie

6.1 Vleermuizen

In het plangebied zijn geen verblijfplaatsen voor vleermuizen vastgesteld. Voor vleermuizen is geen ontheffing van de Wet natuurbescherming nodig om de werkzaamheden uit te kunnen voeren. Een overzicht van de vleermuis bevindingen is weergegeven in onderstaande tabel.

Tabel 6: Overzicht van de functies van het plangebied voor vleermuizen

Soort	Zomer	Kraam	Paar	Winter	Foerageergebied
Gewone dwergvleermuis	Nee	Nee	Nee	Nee	Niet essentieel
Ruige dwergvleermuis	Nee		Nee	Nee	Nee
Laatvlieger	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee

6.2 Gierzwaluw

In het plangebied zijn geen nesten van Gierzwaluwen aangetroffen. De twee broedlocaties in het naastgelegen pand Veluweweg 3 worden waarschijnlijk onbruikbaar omdat de voorgenomen ontwikkelplannen de aanvliegroute naar deze nestlocaties doorbreekt. Er is een ontheffing van de Wet natuurbescherming nodig om de werkzaamheden uit te kunnen voeren.

6.3 Huismus

Het plangebied wordt door Huismussen gebruikt om te nestelen. Er zijn vijf broedlocaties vastgesteld. Er is een ontheffing van de Wet natuurbescherming nodig om de werkzaamheden uit te kunnen voeren.

7. Literatuur en bronvermelding

Literatuur

BIJ12, 2017. Kennisdocumenten Soorten - Natuurbescherming, versie 1.0, 1 juli 2017, BIJ12, Utrecht

Broekhuizen, S. e.a., 2016. Atlas van de Nederlandse Zoogdieren.

Diets, C., Kiefer, A, 2017. Veldgids Vleermuizen van Europa. KNNV Uitgeverij, Zeist.

Internetbronnen

www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/soortinventarisatieprotocollen

www.telmee.nl

www.verspreidingsatlas.nl

www.zoogdiervereniging.nl

www.sovon.nl

www.vogelbescherming.nl

www.bij12.nl

www.waarneming.nl

Bijlage I Aanbevelingen natuurvriendelijk bouwen

Naast de consequenties die voortkomen uit de Wet natuurbescherming geven wij in relatie tot de voorgenomen ontwikkelingen de volgende aanbevelingen met als doel de ecologische structuren in de omgeving te versterken.

Vleermuizen

Nieuwbouw

Spouwmuuren zijn uitermate geschikt voor vleermuizen. Geschikte permanente verblijfplaatsen kunnen worden gecreëerd door bij de nieuwbouw een spouwmuur te realiseren van ten minste 2 centimeter diep. Invliegopeningen in de vorm van open stootvoegen van 1,5 tot 2 cm breed geven dwergvleermuizen toegang tot de spouwmuur. Laatvliegers hebben wat meer ruimte nodig om in te vliegen, namelijk tussen de 1,8 en 2 centimeter. Bij het gebruik van isolatie aan de binnengevel is het noodzakelijk ervoor te zorgen dat er kunststof gaas wordt aangebracht met een maaswijdte van 3 tot 10 millimeter om vleermuizen de mogelijkheid te bieden te zich vast te klampen. De stootvoegen moeten zich op ten minste 3 meter hoogte bevinden en niet boven ramen of deuren geplaatst.

Als het niet gewenst is dat vleermuizen zich vrij door de spouwmuur bewegen, is het inmetzellen van vleermuisstenen een goed alternatief. De ruimte in een inmetselsteen is beperkt. Het is dan ook raadzaam inmetselstenen te koppelen zodat een grotere verblijfplaats ontstaat.

Renovatie

Als een bestaande spouwmuur wordt geïsoleerd blijft er vaak te weinig ruimte over om nog te kunnen functioneren als potentiële verblijfplaats voor vleermuizen. Het is dan nog wel mogelijk in metselstenen aan te brengen tussen het binnen- en buitenblad van de spouwmuur.

Boeiboorden of gevelbetimmering kan ook een verblijfplaats bieden aan vleermuizen. Door een opening van 2,5 centimeter vrij te houden tussen de gevel en de betimmering wordt een potentiële verblijfplaats gerealiseerd. Het is belangrijk dat de vleermuizen grip hebben, dus de wand moet ruw zijn.

Gierzwaluw

Voor gierzwaluwen kan onder andere gebruik gemaakt worden van in metselkasten in de gevel en nestpannen op het dak. De neststenen kunnen zowel zichtbaar als onzichtbaar in de gevel worden verwerkt.

Bij het aanbrengen van neststenen in de gevel is het van belang rekening te houden met de mate van opwarming van de neststenen. De neststenen moeten bij voorkeur in noordelijk of oostelijk gerichte gevels worden aangebracht of onder de schaduw van een overstek.

Ook in nestpannen op het dak kan de temperatuur snel oplopen. Deze moeten onder geen beding op zuidelijk of westelijk gerichte daken worden gelegd. De kans is groot dat de jongen dit niet overleven. Zeker als de daken zijn geïsoleerd, kan warmte niet meer ontsnappen en is oververhitting een reëel gevaar. Gaten in overstekken en dakgootomlijstingen bieden goede mogelijkheden voor gierzwaluwen om te nestelen. De temperatuur is dit soort betimmeringen is beter gereguleerd en het is goed aan te vliegen door de soort.

Huismus

Voor huismussen kan heel gemakkelijk nestruimte worden gerealiseerd door het (ver)plaatsen van vogelschroot tot onder de derde rij dakpannen. Op deze manier wordt voldaan aan het Bouwbesluit, maar blijft het dak beschikbaar voor de huismus. Bij huismussen moet rekening worden gehouden met de eisen die de soort stelt aan zijn omgeving. Om te kunnen functioneren als broedlocatie moet op zeer korte afstand voldoende dekking en voedsel aanwezig zijn in de vorm van inheemse bomen en planten. Soorten als liguster, lijsterbes, sleedoorn, meidoorn en vlier zijn hier heel geschikt voor.

Insectenhôtels

Door insectenhôtels te plaatsen in een voedselrijke omgeving met veel inheemse bloemen kunnen insecten worden gelokt. Het is van belang om goed te letten op de grootte en diepte van het insectenhôtel en deze te plaatsen op een zonnige plek om deze succesvol te laten zijn. Een insectenhôtel kan de diversiteit lokaal vergroten en de insecten vormen een goede voedselbron voor vogels en vleermuizen.

Checklist groen bouwen

Verstedelijking draagt bij aan het verlies van biodiversiteit, maar de bouw biedt ook kansen. Voor sommige dieren zijn onze steden en dorpen zelfs het belangrijkste leefgebied. Daar kan iedereen een steentje aan bijdragen.

Met de Checklist Groen Bouwen kan iedere bouwonderneming, architect of projectontwikkelaar zijn projecten en ontwerpen natuurvriendelijker maken. Het beantwoorden van enkele simpele ja/nee vragen leidt tot eenvoudige soortbeschermingsmaatregelen.

Kijk voor meer informatie op:
www.checklistgroenbouwen.nl
www.bouwnatuurinclusief.nl